

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 28 marca 2012 roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. wniosła o wydanie nakazu zapłaty przeciwko zobowiązanym z weksła pozwanym M. W. (1) i M. W. (2) i zasądzenie od nich solidarnie na rzecz powoda kwoty 84.559,62 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że pozwany zawarł z nią umowę określającą warunki i tryb udzielenia przez (...) pomocy finansowej w ramach (...)Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, w której zobowiązał się spełnić w okresie 5 lat od rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego tzw. minimalne standardy w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt, a w szczególności zobowiązał się prowadzić ewidencję zabiegów środkami ochrony roślin, stosować środki ochrony roślin przy użyciu atestowanego sprzętu, odbyć szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin oraz dokonać zakupu odpowiednich pojemników na odpady komunalne, umożliwić dokonanie kontroli dokumentów potwierdzających spełnienie zobowiązań lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym, a w przypadku niewypełnienia zobowiązania zobowiązał się do zwrotu pomocy wraz z odsetkami. Dla zabezpieczenia wykonania zobowiązań umownych pozwany M. W. (1) i pozwana M. W. (2) wystawili weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Pozwany złożył oświadczenie o spełnieniu minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt bez dokumentów potwierdzających spełnienie ww. standardów, nie przedłożył ich też na wezwanie powoda, co uniemożliwiło zweryfikowanie spełnienia tych standardów. W związku z niewywiązaniem się z umowy powód uzupełnił weksel i wezwał pozwanych do zapłaty sumy wekslowej, jednakże pozwani nie wykupili weksła.

(pozew k.2-6)

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksła z dnia 2 kwietnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Ł.nakazał pozwanym, aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 84.559,62 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 25 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

(nakaz zapłaty k.52)

Pozwany M. W. (1) złożył zarzuty od nakazu zapłaty podnosząc, iż wypełnił zobowiązania wynikające z umowy w całości i po upływie 5 lat od dnia dokonania wypłaty pomocy finansowej, tj. w marcu 2010 roku Agencja winna zwrócić pozwanemu wystawiony przez niego weksel. W związku z tym wypełnienie weksła po tym okresie było nieskuteczne, nastąpiło po wygaśnięciu umowy. Pozwany stanowczo stwierdził, iż wypełnił minimalne standardy – w dniu 19 października 2009 roku złożył oświadczenie potwierdzające spełnienie minimalnych standardów i wobec tego, że zobowiązania nie były wydane z urzędu, nie był zobowiązany załączyć kopii dokumentów do oświadczenia, a nadto, że jeżeli strona powodowa miała wątpliwości co do złożonego oświadczenia zgodnie z umową mogła je zweryfikować, czego jednak nie uczyniła, pomimo, że pozwany oczekiwał kontroli przedstawicieli Agencji. Jednocześnie pozwany zakwestionował okoliczność wzywania go do dostarczenia kopii dokumentów zaznaczając przy tym, że załączone przez powoda do akt wezwanie nastąpiło po upływie 5 letniego okresu od dnia wypłaty pomocy i pozwany nie był związany umową ani też obowiązkiem informowania Agencji o zmianie adresu do korespondencji.

(zarzuty k.56-57)

W odpowiedzi na zarzuty strona powodowa wniosła o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy w całości, podtrzymując swoje twierdzenia i zaprzeczając zarzutom pozwanego, a w szczególności, iż pozwany wypełnił zobowiązania umowne i powód nie był uprawniony do wypełnienia weksła.

(odpowiedź na zarzuty k.69-76)

W piśmie z dnia 28 marca 2013 roku strona powodowa sprecyzowała, iż na dochodzoną kwotę 84.559,62 zł składa się kwota 50.000 zł wypłacona pozwanemu w dniu 24 marca 2005 roku oraz odsetki jak dla zaległości podatkowych w kwocie 34.559,62 zł.

(pismo procesowe k. 146-147)

Na rozprawie w dniu 16 stycznia 2014 roku powód nadal popierał powództwo.

Pełnomocnik pozwanego nie uznawał powództwa - wniósł o uchylenie nakazu zapłaty oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, oświadczając, że nie zostały one uiszczone.

(stanowiska procesowe stron - protokół rozprawy z dnia 16 stycznia 2014r. 00:02:26)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany M. W. (1) był rolnikiem i od 20 października 2004 roku prowadził gospodarstwo rolne w S. przy ul. (...).

W dniu 15 listopada 2004 roku pozwany złożył do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosek o dofinansowanie. Ideą tego dofinansowania było to, że rolnicy dostawali dofinansowanie 50.000 zł i w tym momencie powinni spełniać wszystkie wymogi określone w programie. Była jednak taka możliwość, że premia będzie udzielona pod warunkiem, że wnioskodawca w okresie 5 lat od rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego wypełni te kryteria dostępu do pomocy i będzie przedkładać dodatkowe dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów.

W załączonym do wniosku oświadczeniu pozwany M. W. (1) zaznaczył, że minimalne standardy w zakresie warunków ochrony środowiska zostaną spełnione w okresie 5 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego. Zobowiązał się w szczególności prowadzić ewidencję zabiegów środkami ochrony roślin, stosować środki ochrony roślin wyłącznie przy użyciu sprzętu sprawnego technicznie, którego sprawność jest potwierdzona odpowiednimi badaniami poprzez zakup opryskiwacza spełniającego te wymogi, ukończyć szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin oraz dokonać zakupu odpowiednich pojemników na odpady komunalne.

Pismem z dnia 13 stycznia 2005 roku pozwany został poinformowany przez (...), że jego wniosek podlega finansowaniu w postaci premii w wysokości 50.000 zł

(wniosek k. 80-85, oświadczenie k.28-46, pismo k. 99-100, potwierdzenie odbioru k.101, zeznania świadka M. W. k. 140-143)

W dniu 18 stycznia 2005 roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. zawarła z pozwanym M. W. (1) umowę nr (...) o dofinansowanie projektu, określając warunki i tryb udzielenia przez (...) pomocy finansowej w ramach (...)Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006". Pozwany oświadczył, że od dnia 20 października 2004 roku prowadzi gospodarstwo rolne położone w woj. (...), pow. (...), gm. Miasto S., przy ul. (...). Agencja zobowiązała się udzielić pozwanemu pomocy, czyli premii wypłacanej jednorazowo młodemu rolnikowi w wysokości 50.000 zł i wypłata miała być dokonana w terminie do dnia 31 marca 2005 roku.

W umowie wskazano, że pozwany dołącza do umowy oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy i w rezultacie umowa została podpisana również przez żonę pozwanego - M. W. (2).

Pozwany M. W. (1) zobowiązał się spełnić w okresie 5 lat od rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego tzw. minimalne standardy w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt w przypadku, gdy gospodarstwo to nie spełniało powyższych standardów w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu realizacji (§ 5 ust. 1 pkt 8 umowy) oraz zobowiązał się do złożenia w oddziale regionalnym dokumentów potwierdzających

wypełnienie przez niego minimalnych standardów (§5 ust.1 pkt 10 umowy). Dokumentami potwierdzającymi spełnienie ww. zobowiązania, w świetle § 5 ust. 2 pkt 2 umowy, były:

1) oświadczenie o spełnieniu minimalnych standardów oraz

2) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie ww. standardów, jeżeli zostały wydane z urzędu lub przepisy odrębne przewidują możliwość ich wydania.

Nadto M. W. (1) zobowiązał się umożliwić dokonanie kontroli dokumentów lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym przez upoważnionych przedstawicieli Agencji (§ 5 ust. 1 pkt 5 umowy) oraz zobowiązał się do zwrotu pomocy wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłacenia przez Agencję pomocy, w przypadku niewypełnienia co najmniej jednego z zobowiązań, o których mowa w § 5 ust. 1 umowy (§ 6 umowy). Ponadto pozwany wskazał, że korespondencja związana z realizacją umowy przekazywana będzie na adres S., ul. (...) i zobowiązał się do niezwłocznego przesyłania do oddziału regionalnego pisemnej informacji o zmianie jego danych osobowych, a w przypadku gdyby nie powiadomił o zmianie danych osobowych, strony ustaliły, że wszelka korespondencja wysyłana przez Agencję zgodnie z posiadanymi przez nią danymi, będzie uznana za doręczoną.

(umowa k. 15-19, 77-79)

Jednocześnie w § 8 ust. 1 umowy strony ustaliły, że prawnym zabezpieczeniem wykonania przez pozwanego zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny in blanco. Pozwani M. W. (1) i M. W. (2) wystawili w dniu 18 stycznia 2005 roku weksel in blanco, do którego została sporządzona deklaracja wekslowa.

W deklaracji wekslowej pozwani upoważnili powodową (...) do wypełnienia weksla w każdym czasie na sumę odpowiadającą kwocie całkowitego zobowiązania wynikającego z łączącej strony umowy wraz z odsetkami oraz opatrzenia go datą płatności według uznania, zawiadamiając o tym fakcie pozwanych listem poleconym. List ten powinien być wysłany przynajmniej 7 dni przed terminem płatności. Jako miejsce płatności weksla wskazano (...) Oddział (...) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ponadto pozwani upoważnili Agencję do opatrzenia weksla klauzulą „bez protestu”.

W § 8 ust. 3 umowy strony ustaliły, że w przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie Agencja zwróci Beneficjentowi po upływie 5 lat od dnia dokonania wypłaty pomocy przez Agencję.

Zarówno weksel in blanco jak i deklaracja wekslowa została podpisana przez pozwanych M. i M. W. (2).

(weksel k.8, deklaracja wekslowa k.9-10, umowa k.77-79)

W dniu 24 marca 2005 roku pozwany otrzymał z (...) w W. na swój rachunek bankowy przelew kwoty dofinansowania w wysokości 50.000 zł.

(wyciąg z konta k. 148)

Pismem z dnia 16 stycznia 2009 roku Agencja poinformowała pozwanego, że w dniu 19 października 2009 roku upływa termin złożenia dokumentów potwierdzających m.in. spełnienie minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt i został poproszony o dostarczenie wypełnionego oświadczenia o spełnieniu minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt" oraz kopii dokumentów potwierdzających spełnienie tych standardów, jeżeli zostały wydane z urzędu lub odrębne przepisy przewidują możliwość ich wydania. Pozwany otrzymał pismo w dniu 22 stycznia 2009 roku. Następnie powód ponownie wystosował takie pismo w dniu 25 września 2009 roku, które pozwany otrzymał w dniu 5 października 2009 roku.

(pismo k. 86-87, 89, potwierdzenie odbioru k.88,90)

W dniu 16 października 2009 roku pozwany M. W. (1) dostarczył do (...) Oddział (...) oświadczenie o spełnieniu minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt bez dokumentów, potwierdzających spełnienie ww. standardów.

(oświadczenie k.20-27)

Nadto w dniu 19 października 2009 roku pozwany złożył zaświadczenie z dnia 26 stycznia 2008 roku o ukończeniu szkolenia w zakresie obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin.

(zaświadczenie k.153)

W wyniku weryfikacji złożonego przez pozwanego oświadczenia i dokumentów (...) Oddział (...) stwierdził konieczność ich uzupełnienia i w związku z tym pozwany został poproszony pismem z dnia 19 stycznia 2010 roku o złożenie w terminie 14 dni kalendarzowych od otrzymania pisma wyjaśnień dotyczących rozbieżności w „Oświadczeniu o spełnieniu minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt” (pkt III.7, III.8, i III.10) w odniesieniu do „Oświadczenia....” złożonego wraz z wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu oraz o dostarczenie:

- ewidencji zabiegów ochrony roślin w gospodarstwie obejmującą lata 2008 i 2009;
- aktualnego przeglądu opryskiwacza;
- dokumentów potwierdzającego posiadanie urządzeń do zbierania odpadów komunalnych.

Pozwany został powiadomiony, że w przypadku braku uzupełnienia w terminie zostaną podjęte działania w celu odzyskania wyłaconych środków.

(pismo k.92, zeznania świadka M. W. k. 140-143)

Pozwany nie odebrał pisma z tą informacją pomimo dwukrotnego awizowania. W dniu 01 marca i 02 marca 2010 roku pracownik (...) podjął próbę telefonicznego skontaktowania się z pozwanym, ale bezskutecznie – pozwany nie odbierał telefonu. Pracownik Agencji wystąpił więc o wyrażenie zgody na skierowanie wniosku pozwanego do kontroli w miejscu realizacji projektu.

Pismem z dnia 8 marca 2010 roku pozwany został poinformowany, że w dniu 15 marca 2010 roku zostanie przeprowadzona kontrola obejmująca weryfikację informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu oraz zobowiązań zawartych w umowie o dofinansowanie projektu i wymagana jest obecność pozwanego oraz ma zapewnić dostęp do wszystkich rzeczy, miejsc i dokumentów związanych z realizowanym projektem. Pismo było awizowane i pozwany nie odebrał pisma.

(notatka służbowa k. 91, pismo k. 93, potwierdzenie odbioru k.98)

W dniu 15 marca 2010 roku upoważnieni pracownicy (...) nie przeprowadzili kontroli w gospodarstwie pozwanego - sporządzili protokół z czynności kontrolnych, w którym wskazano, że pozwany był nieobecny zarówno pod adresem lokalizacji projektu jak i pod adresem zamieszkania.

(protokół kontroli k.96-97, potwierdzenie odbioru k. 98, zeznania świadka M. W. k. 140-143)

Pismem z dnia 23 kwietnia 2010 roku (...) Oddział (...) poinformował pozwanego, że w dniu 11 lutego 2010 roku upłynął termin złożenia dokumentów potwierdzających wypełnienie zobowiązań określonych w umowie, tj. w zakresie spełnienia minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt w szczególności nie zostały dostarczone dokumenty: kopia ewidencji zabiegów środkami ochrony roślin, kopia aktualnego dokumentu potwierdzającego sprawność techniczną opryskiwacza, kopia dokumentów potwierdzających

posiadanie urządzeń służących do zbierania odpadów komunalnych i w związku z tym zostanie uruchomiona procedura windykacji należności w celu odzyskania wypłaconej pomocy w kwocie 50.000 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłacenia przez Agencję premii. Pozwany nie odebrał dwukrotnie awizowanego pisma, które zostało wysłane na adres zamieszkania pozwanego w S. ul. (...).

(pismo k. 47, potwierdzenie odbioru przesyłki k. 48)

Pismem z dnia 7 stycznia 2011 roku powód wezwał pozwanego i jego żonę do osobistego stawiennictwa w dniu 24 stycznia 2011 roku w (...) Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Ł., w celu zapłaty sumy wekslowej w kwocie 84. 559,62 zł z weksla stanowiącego zabezpieczenie zwrotu należności (...) z tytułu umowy nr (...) z dnia 18 stycznia 2005 roku. Powód poinformował również, że w tym dniu zostanie wypełniony weksel na wskazaną kwotę z datą płatności na dzień 24 stycznia 2011 roku i opatrzony klauzulą "bez protestu" i po ustaleniu wpływu tejże kwoty na rachunek bankowy Agencja poinformuje o terminie i miejscu odbioru weksla, zaś w przypadku niedokonania zapłaty sumy wekslowej w tym terminie zostanie wszczęte przez Agencję postępowanie sądowe z wykorzystaniem tego weksla. Pozwani odebrali korespondencję zawierającą te informacje w dniu 17 i 20 stycznia 2011 roku.

(ostateczne wezwanie do zapłaty k.49, potwierdzenie odbioru k.50-51)

W dniu 01 lutego 2011 roku pozwany M. W. (1) odwołał się od decyzji Oddziału (...) o windykacji kwoty pomocy. W odwołaniu pozwany wskazał swój nowy adres do korespondencji ul. (...). (...)/13 w S..

W postępowaniu odwoławczym sprawdzano, czy podjęta w oparciu o zgromadzone dokumenty decyzja była prawidłowa. (...) chciała wyjść naprzeciw wnioskodawcy i jego obowiązкови udowodnienia spełnienia minimalnych warunków, choć nie była to procedura standardowa. Ponownie więc wystąpiono do pozwanego o przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań w zakresie ochrony środowiska i złożenie kopii dokumentów. Pierwsze z wezwań zaginęło na poczcie, w związku z czym powtórnie wysłano wezwanie o złożenie dokumentów na wskazany przez pozwanego adres, ale pozwany nie złożył dokumentów, ani też nie odpowiedział w inny sposób na wezwanie. Wobec tego (...) podtrzymała decyzję Oddziału (...).

(odwołanie k.60, pismo k. 104-105, 106, zeznania świadka M. W. k. 140-143)

Powód wypełnił weksel in blanco podpisany przez pozwanego i jego żonę (weksel – k. 8). Kwota weksla nie została uiszczona przez wystawców weksla. M. W. (2) nie złożyła zarzutów od nakazu zapłaty (niesporne).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o załączone dokumenty oraz zeznania świadka. Stan faktyczny nie był sporny, a jedynie jego ocena prawna. Pozwany był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który poza wnioskiem o załączenie przez powoda całej dokumentacji dotyczącej umowy oraz wnioskiem o dopuszczenie dowodu z zeznań pozwanego nie składał żadnych innych wniosków. Wskazać w tym miejscu należy, iż pozwany był wezwany do osobistego stawiennictwa na rozprawę w dniu 3 października 2013 roku i pomimo, że odebrał wezwanie, nie stawił się na rozprawę. Jednak wobec tego, że pełnomocnik pozwanego nadal wnosił o dopuszczenie dowodu z zeznań pozwanego, rozprawa została odroczone do dnia 16 stycznia 2014 roku. Pozwany został wezwany na tę rozprawę do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań w charakterze strony w przypadku niestawiennictwa. Wezwanie dla pozwanego na rozprawę w dniu 16 stycznia 2014 roku zostało doręczone dorosłemu domownikowi, ale pozwany nie stawił się na rozprawę. W związku z tym sąd oddalił podtrzymywany przez pełnomocnika pozwanego wniosek o przesłuchanie pozwanego w charakterze strony, gdyż zmierzało to jedynie do przedłużenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. dochodzi w niniejszej sprawie zapłaty kwoty 84.559,62 zł z weksla wraz z odsetkami z tytułu nienależytego wykonania przez pozwanego M. W. (1) umowy z dnia 18 stycznia

2005 roku. Przedmiotem sporu między stronami było ustalenie czy pozwany naruszył łączącą go z powodem umowę o dofinansowanie oraz ewentualnie czy jest on zobowiązany do zwrotu otrzymanej pomocy.

Zgodnie z obowiązującą w prawie cywilnym zasadą swobody umów strony umowy mogą dowolnie kształtować treść łączącego je stosunku prawnego, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (art. 353¹ k.c.). Pozwany M. W. (1) podpisując przedmiotową umowę był świadom, że zobowiązuje się do spełnienia określonych w umowie warunków, w tym do spełnienia w okresie 5 lat od rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego tzw. minimalnych standardów w zakresie higieny, ochrony środowiska i warunków utrzymania zwierząt, a w szczególności zobowiązał się prowadzić ewidencję zabiegów środkami ochrony roślin, stosować środki ochrony roślin przy użyciu atestowanego sprzętu, odbyć szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin oraz dokonać zakupu odpowiednich pojemników na odpady komunalne, umożliwić dokonanie kontroli dokumentów potwierdzających spełnienie zobowiązań lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym. Ponadto niewątpliwym jest, że zobowiązał się również do zwrotu pomocy wraz z odsetkami w przypadku nie spełnienia warunków umowy oraz że dla zabezpieczenia wykonania zobowiązań umownych pozwany wystawił weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany podnosił, że spełnił warunki umowy w zakresie minimalnych standardów poprzez złożenie oświadczenia, bez konieczności złożenia dokumentów potwierdzających spełnienie minimalnych standardów, co jego zdaniem nie upoważniało strony powodowej do wypełnienia weksla, który zgodnie z umową winien być mu zwrócony w ciągu 5 lat od dnia dokonania wypłaty pomocy finansowej. Nadto pozwany kwestionował okoliczność otrzymania pisma powoda z dnia 23 kwietnia 2010 roku, wskazując, że po upływie obowiązywania umowy nie był zobowiązany do wskazywania zmiany adresu.

Oceniając zgromadzony materiał dowodowy, a w szczególności umowę z dnia 18 stycznia 2005 roku o dofinansowanie oraz dokumentację związaną z realizacją tejże umowy, Sąd Okręgowy uznał, że nie można podzielić żadnego z argumentów pozwanego, a tym samym uznał, że pozwany nie zrealizował zobowiązań wynikających z umowy, co uprawniało stronę powodową do dochodzenia zwrotu przyznanej pomocy wraz z odsetkami naliczanymi jak dla należności podatkowych.

Przede wszystkim wskazać należy, że argumentacja pozwanego, iż tylko złożenie przez niego w dniu 16 października 2009 roku oświadczenia o spełnieniu minimalnych standardów oraz w dniu 19 października 2009 roku zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin potwierdza spełnienie przez niego zobowiązania umownego, nie może być uznana za słuszną w świetle analizy wszystkich postanowień umownych i celu zawartej umowy. Podkreślenia wymaga okoliczność, że pozwany zobowiązał się prowadzić ewidencję zabiegów środkami ochrony roślin, stosować środki ochrony roślin przy użyciu atestowanego sprzętu oraz dokonać zakupu odpowiednich pojemników na odpady komunalne, a także umożliwić dokonanie kontroli dokumentów potwierdzających spełnienie zobowiązań lub kontroli na miejscu w gospodarstwie rolnym. Można przyjąć, że choć pozwany stoi na stanowisku, że wystarczające było złożenie oświadczenia o spełnieniu minimalnych standardów bez dokumentów potwierdzających ich spełnienie, bowiem nie były one wydawane z urzędu, to niejako przyznał, że strona powodowa mogła dokonać kontroli dokumentów, jeżeli miała wątpliwości. Wskazać należy, że takie uprawnienie po stronie powodowej wynika wyraźnie z umowy i w ten sposób jest spełniony cel umowy o dofinansowanie. Udzielenie pomocy finansowej i jednocześnie brak możliwości kontroli spełnienia zobowiązań zaciągniętych przez beneficjenta, poprzestanie jedynie na jego twierdzeniach, byłoby działaniem nieracjonalnym i niegospodarnym. W tym miejscu należy odwołać się do przepisów regulujących dofinansowanie. Pomoc młodym rolnikom w celu ułatwienia im podejmowania działalności w rolnictwie przyznawana była m.in. pod warunkiem, że rolnik posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe oraz w odniesieniu do gospodarstwa spełnione są standardy dotyczące środowiska, higieny i warunków życia zwierząt. Warunki dotyczące pomocy w podejmowaniu działalności przez młodych rolników ustanowione w art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 muszą być spełnione w chwili podjęcia indywidualnej decyzji o przyznaniu wsparcia. Okres nieprzekraczający 5 lat od rozpoczęcia działalności może być przyznany w celu spełnienia wymogów odnoszących się do umiejętności i kompetencji zawodowych, (...)

i minimalnych norm dotyczących ochrony środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt, jeśli młody rolnik potrzebuje okresu dostosowawczego, w którym podejmie działalność lub zrestrukturyzuje gospodarstwo. Kryteria dostępu w ramach przedmiotowego działania, w prawodawstwie polskim, reguluje Uzupełnienie Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” stanowiące załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 roku w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.

Pozwany zaznaczył w oświadczeniu złożonym wraz z wnioskiem o dofinansowanie, iż minimalne standardy w zakresie warunków ochrony środowiska zostaną spełnione w okresie 5 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego. Takie samo zobowiązanie zostało zawarte w umowie z dnia 18 stycznia 2005 roku, przy czym tam termin spełnienia powyższych standardów określony został na okres 5 lat od daty przekazania dofinansowania. Dofinansowanie przekazane zostało pozwanemu w dniu 24 marca 2005r, a więc termin na wypełnienie przez niego przyjętych zobowiązań upływał w dniu 24 marca 2010 roku. Z dokonanych ustaleń wynika, że strona powodowa w tym czasie podejmowała działania zmierzające do sprawdzenia wykonania zobowiązania przez pozwanego poprzez wezwanie go do złożenia oświadczenia i dokumentów. Pozwany składając oświadczenie o spełnieniu minimalnych standardów oraz zaświadczenie o ukończeniu kursu uznał, że tym samym spełnił swoje zobowiązanie umowne. Odmienne stanowisko zajęła jednak powodowa Agencja, która zażądała od pozwanego dodatkowych dokumentów wskazujących na spełnienia warunków umownych. Podkreślić należy, iż wszystkie czynności kontrolne Agencja podejmowała w okresie 5 lat od daty przekazania pozwanemu środków w ramach dofinansowania.

W toku niniejszego pozwany postępowania zarzucił stronie powodowej brak podjęcia czynności kontrolnych oraz bezpodstawne działania podejmowane przez stronę pozwaną po 5 latach od dnia dokonania wypłaty dofinansowania.

W świetle zgromadzonej dokumentacji dotyczącej realizacji umowy nie można podzielić tego stanowiska. Po pierwsze zauważyć należy, że (...) na piśmie wzywała pozwanego do uzupełnienia oświadczenia poprzez załączenie odpowiednich dokumentów. Pozwany jednak po złożeniu oświadczenia w dniu 16 października 2009 roku i zaświadczenia w dniu 19 października 2009 roku nie odbierał już żadnej korespondencji, w tym także o kontroli w jego gospodarstwie, ani też nie odbierał telefonów. Korespondencja była wysyłana na adres wskazany przez pozwanego, pod którym dotychczas odbierał korespondencję, bowiem pozwany nie wskazał zmiany jego danych osobowych, a był do tego zobowiązany na mocy § 11 umowy. Zgodnie zatem z umową korespondencję kierowaną do pozwanego, a nieodbieraną przez niego należało uznać za doręczoną. Brak odbioru korespondencji wzywającej pozwanego do przedłożenia dokumentów w celu kontroli spełnienia minimalnych standardów, a także korespondencji o wyznaczeniu kontroli w gospodarstwie pozwanego, uniemożliwiła powodowi weryfikację wykonania zobowiązań przez pozwanego. To zaś zasadnie doprowadziło powoda do wniosku o niewywiązaniu się przez pozwanego ze zobowiązań umownych. Jeszcze raz podkreślić należy, iż zarówno działania mające na celu weryfikację oświadczenia pozwanego o spełnieniu zobowiązań umownych jak i stwierdzające niewykonanie tych zobowiązań podjęte zostały przez powodową Agencję w wynikającym z umowy okresie pięciu lat od daty przekazania dofinansowania.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że stanowisko strony powodowej w zakresie braku wykonania zobowiązań umownych przez pozwanego i podjęcie działań zmierzających do odzyskania przyznanej mu pomocy nie było rygorystyczne i stanowcze, bowiem na skutek odwołania pozwanego, (...) ponownie przeanalizowała realizację umowy i wzywała pozwanego do przedłożenia stosownych dokumentów. Jednakże i tym razem pozwany nie odbierał korespondencji pod wskazanym przez siebie nowym adresem. Zaznaczyć przy tym należy także, że - jak to wynika z zeznań pracownika (...) świadka M. W. - ponowne wzywanie do przedłożenia dokumentów w celu kontroli było wyjątkowe w procedurze rozpoznawania odwołania. Zdaniem Sądu działania podejmowane przez stronę powodową wskazują więc, że pozwany miał możliwość udowodnienia spełnienia warunków określonych w umowie, ale na skutek własnego zaniechania (nie odbierania korespondencji) nie skorzystał z tej możliwości. Ubocznie należy jedynie zauważyć, że nie można wykluczyć spełnienia przez pozwanego zobowiązań umownych w sytuacji, gdyby przedłożył stronie powodowej załączone przez pozwanego dopiero w toku niniejszego procesu dokumenty w postaci faktur za wywóz śmieci czy odpadów (k.154-156) i umożliwił przeprowadzenie kontroli w swoim gospodarstwie co do spełnienia pozostałych warunków. Nadto o

działaniu strony powodowej zgodnie z umową świadczy również i to, że nie podjęła ona żadnych działań wobec pozwanego na skutek złożonego donosu na niego o wykorzystywaniu dofinansowania niezgodnie z umową.

Wobec tego uznać należało, że pozwany nie spełnił zobowiązań zawartych w umowie – nie spełnił minimalnych standardów i nie umożliwił Agencji przeprowadzenia kontroli dokumentów przed upływem 5 letniego okresu od przekazania dofinansowania, a zatem zgodnie z § 8 umowy strona powodowa mogła zażądać zwrotu wypłaconego dofinansowania wraz z odsetkami i w tym celu wypełnić weksel in blanco. Twierdzenie pozwanego, iż spełnił zobowiązania umowne i w ciągu 5 lat od dnia dokonania wypłaty dofinansowania strona powodowa winna zwrócić mu weksel, jest oczywiście bezzasadne. Regulacja dotycząca zwrotu weksla zawarta w § 8 ust. 3 dotyczy sytuacji spełnienia zobowiązań umownych, a skoro pozwany ich nie spełnił, to nie mogła ona mieć zastosowania.

Mając na uwadze poczynione ustalenia faktyczne i ich ocenę prawną, na podstawie art. 496 k.p.c. Sąd Okręgowy utrzymał w mocy w całości wobec pozwanego M. W. (1) nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 2 kwietnia 2012 roku sygn. akt I Nc 117/12.

Pozwany był reprezentowany w procesie przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, którego pomoc prawna nie została opłacona w całości ani w części. Wobec tego na podstawie przepisu §2 ust.3 i § 6 pkt 6 w zw. z § 219 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) Sąd przyznał ze Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Łodzi adwokat K. K. wynagrodzenie za pomoc prawną świadczoną pozwanemu z urzędu w kwocie 4.428 zł brutto.

Zarządzenie:

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

10.02.2014r.